

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 197/2024-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a zo sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Pavlom Kissom, Štúrova 20, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Košice II sp. zn. 20C/92/2011 zo 4. augusta 2022 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/195/2022 z 30. novembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. marca 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Tiež navrhuje zrušiť namietané uznesenie najvyššieho súdu a priznať mu náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou podanou na Okresnom súde Košice II (ďalej len „okresný súd“) domáhal určenia neplatnosti výpovede danej mu listom z 30. marca 2011, náhrady mzdy a náhrady trov konania proti žalovanému (Slovenská legálna metrológia, n.o.). Sťažovateľ bol v konaní pred všeobecnými súdmi neúspešný a po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutí vo veci samej vyšší súdny úradník (ďalej len „VSÚ“) okresného súdu uznesením sp. zn. 20C/92/2011 z 25. apríla 2022 zaviazal sťažovateľa na náhradu trov konania protistrane 4 906,88 eur a štátu 77,70 eur.

3. Okresný súd namietaným uznesením sťažnosť sťažovateľa zamietol s odôvodnením, že aj napriek tomu, že súdneho pojednávania sa zúčastňovala advokátska koncipientka, náhrada za stratu času je účelne vynaloženým nákladom bez ohľadu na to, či sa úkonu zúčastní advokát alebo

advokátsky koncipient (bod 18 namietaného uznesenia okresného súdu). Okresný súd čo sa týka cestovných náhrad považoval za preukázané, že právny zástupca žalovaného mal v čase vykonania namietaných úkonov právnej služby svoje sídlo v Bratislave, a preto má nárok na cestovnú náhradu, ako aj na náhradu za stratu času v súvislosti s cestou vykonanou zo sídla svojej advokátskej kancelárie do miesta uskutočnenia pojednávania (v Košiciach) (bod 19 namietaného uznesenia okresného súdu).

4. Najvyšší súd namietaným uznesením dovolanie sťažovateľa odmietol ako neprípustné [§ 447 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“)] s odôvodnením, že proti uzneseniu okresného súdu rozhodujúceho o výške trov konania nie je dovolanie prípustné v zmysle § 419 CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažnostná argumentácia spočíva v dvoch líniách, ktoré pramenia v nespokojnosti sťažovateľa s (i) odmietnutím uplatneného dovolania najvyšším súdom z procesných dôvodov a (ii) priznanou výškou náhrady trov konania žalovanému za cestovné náhrady a náhradu za stratu času.

6. Sťažovateľ odôvodnenie namietaného uznesenia okresného súdu a namietaného uznesenia najvyššieho súdu považuje za nezákonné. Je toho názoru, že ak je preskúmateľné v dovolacom konaní rozhodnutie, ktorým bola priznaná náhrada trov konania, rovnako by malo byť preskúmateľné aj uznesenie o priznaní konkrétnej výšky náhrady trov konania, najmä ak sa rozhodnutie okresného súdu výrazným spôsobom odkláňa od reality, a teda nespĺňa atribúty spravodlivosti účelne a hospodárne vynaložených trov. Preto sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd posúdil namietané uznesenie najvyššieho súdu v kontexte toho, či má najvyšší súd právomoc rozhodovať o uzneseniach, ktorým bola vyčíslená konkrétna výška trov konania.

7. Ďalej namieta, že okresný súd priznal žalovanému náhradu trov konania okrem náhrady za jednotlivé úkony právnej služby aj cestovné náhrady z Bratislavy do Košíc a späť v sume 1 062 eur, náhradu za spotrebu pohonných hmôt 453,82 eur a náhradu za stratu času strávenú cestou 2 065,80 eur. Podľa názoru sťažovateľa žalovanému mala byť priznaná náhrada cestovných nákladov za pojednávania konané 8. októbra 2013, 11. februára 2014 a 27. mája 2014 za cesty z Prešova do Košíc a späť vrátane zodpovedajúcej náhrady za stratu času a náhrada pohonných hmôt. Preto tvrdí, že za pojednávanie konané 2. septembra 2014 by žalovanému nemali byť priznané žiadne cestovné náhrady. Sťažovateľ preto namieta, že priznaná výška trov konania žalovanému je neúčelná, nepreukázaná a neodôvodnená, čo vedie k zneužitiu práva. Súdne konanie prebiehalo po celý čas v Košiciach, sťažovateľ je z Košíc a žalovaný má pobočku v Košiciach. Rovnako namieta, že šlo o bežný pracovnoprávny spor, ktorý si nevyžadoval bližšiu špecializáciu, a preto cestovné náhrady a náhrada za stratu času boli neúčelné.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu uplatneného práva uznesením okresného súdu:

8. Podľa § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

9. V nadväznosti na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde]. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (porov. IV. ÚS 14/03, II. ÚS 695/2014).

10. Namietané uznesenie okresného súdu je rozhodnutím súdu prvej inštancie, voči ktorému zákon nepripúšťa podanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Vyplýva to z § 419 CSP. V tomto smere okresný súd sťažovateľa aj v závere svojho uznesenia poučil. Sťažovateľ napriek tomu podal proti namietanému uzneseniu dovolanie. Ústavný súd tak nezistil dôvod na predĺženie lehoty podľa § 124 poslednej vety zákona o ústavnom súde.

11. Ústavný súd zistil, že okresný súd uznesením zamietol sťažnosť sťažovateľa proti výške náhrady trov konania namietaným uznesením zo 4. augusta 2022. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súde doručená 28. marca 2024 a tak je zjavné, že bola podaná oneskorene, teda po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

III.2. K namietanému porušeniu uplatneného práva uznesením najvyššieho súdu:

12. K namietanému uzneseniu najvyššieho súdu treba uviesť, že z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby takáto interpretácia nebola svojvoľná, ale i formalistická a aby bola čo

najustálenejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010). Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

13. Najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa z procesných dôvodov [§ 447 písm. c) CSP], pretože smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Najvyšší súd vychádzal v konaní o dovolaní sťažovateľa z príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku upravujúcich dovolacie konanie, ktoré ustanovujú, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Najvyšší súd zdôraznil, že podľa toho ustanovenia môže strana sporu napadnúť dovolaním iba rozhodnutia odvolacieho súdu. Rozhodnutím odvolacieho súdu sa rozumie rozhodnutie vydané krajským súdom (§ 34 CSP) (bod 5 namietaného uznesenia najvyššieho súdu). Sťažovateľ teda napadol rozhodnutie, ktorým bolo rozhodnuté o opravnom prostriedku strany sporu proti rozhodnutiu zamestnanca súdu (o sťažnosti), namietané rozhodnutie na základe už uvedených dôvodov nie je rozhodnutím odvolacieho súdu, a teda nie je spôsobilým predmetom dovolania a z dovolacieho prieskumu je vylúčené.

14. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. apríla 2024

Peter Molnár
predseda senátu